
Korenmolen : "Windlust", Kanaalweg 2
Gelegen te : Overschild
Eigenaar/beheerder : Slochter Molenstichting
Adres eigenaar/beheerder : Postbus 7, 9620 AA Slochteren

Monumentnummer : 33813
Categorie : 9
Inspectiedatum : 28 november 1996
Aanvang inspectie : 8.15 uur
Einde inspectie : 13.30 uur
Administratie : 2 december 1996, 2 uur
Totale inspectieduur : 2 x 4,75 + 2 = 11,5 uur
Geïnspecteerd door : J.L. Stamhuis en J. Olthof

Algemeen:

1 Kap

1.1 Exterieur kap

Vorstplank : **slecht**; teerwerk **slecht**.
Kapbedekking : redelijk; het verdreven potdekselwerk kan over de krimpscheuren lekken. Moet geteerd worden.
Stormschild : **slecht**; aangetast door zwam. Vervangen.
Wolfdak : redelijk; moet geteerd worden.
Betimmering voorkeuvelens : **slecht**; aangetast door zwam. Moet vervangen worden.
Steenbord : redelijk;
Stormluiken : matig;
Spruitluiken : redelijk;
Spruitkisten : redelijk; tussen kist en potdekselwerk kan lekkage ontstaan.
Schilderwerk kap : **slecht** en achterkeuvelens is redelijk.

1.2 Interieur kap

Voorkeuvelens balken : **slecht**; aangetast door zwam. Vervangen.

18.06.01

Keer- en weerstijl	: slecht; aangetast door zwam.
Windpeluw	: redelijk goed; afgeschermd met een metalen plaat.
Voeghouten	: goed;
Tempelbalk	: goed; vernieuwd
Stormbalk	: goed;
IJzerbalk	: goed; tevens binnengedeelte lange spruitbalk
Penbalk	: goed; enkele wiggen zijn te dun, deze moeten van voldoende dikte zijn om de penbalk goed vast te kunnen zetten.
Achterkeuvelens	: redelijk; het verfwerk is <u>matig</u> .
Luiken en ramen	: redelijk; het verfwerk is <u>matig</u> .
Roosterhouten	: <u>matig</u> ; plaatselijk zwamvorming als gevolg van lekkage door krimpscheuren en aansluitingen van de beschieting van de kap.
Hemeltjes	: <u>matig</u> ; delen ingerot en aangetast door zwam.
Spantring	: <u>matig</u> ; verzakt en is plaatselijk ingerot. Het is aan te bevelen deze samen met de roosterhouten te vervangen.
Spanten	: <u>matig</u> tot slecht; op diverse plaatsen gebroken en gerepareerd. Het is aan te bevelen de spanten t.z.t te vervangen.
Gordingen	: goed;
Hanetree	: slecht; de treden zitten los. Om gemakkelijker bij het halslager te kunnen is er ruimte om voor het bovenwiel ook een hanetree aan te brengen.

1.3 Gaande werken in de kap

Bovenas	: goed; gietijzer.
Halslager	: goed; steen.
Steenbed en wiggen	: goed; vulblokken tegen keer en weerstijl zijn aangetast.
Penlager	: goed;
Bovenwiel	: goed;
Kammen bovenwiel	: goed;
Smerring kammen	: voldoende;

18.06.01

Teruglooppal	: goed; en goed toegepast.
Stutten	: goed; en goed toegepast.
Bovenbonkelaar	: goed;
Kammen	: enkele kammen gaan vlezen, en een andere kam is iets ruim.
Smearing kammen	: voldoende;
Poortslot + slotplaat	: redelijk;
Poortstokken	: niet aangebracht.
Taats koningsspil	: voor zover controleerbaar goed;
Koningsspil	: redelijk;
Kruiwerk	: <u>matig</u> ; voeghouten glijkruiwerk. De kruiring ligt niet overal waterpas. Moet opnieuw afgesteld worden door het gehele achtkant opnieuw af te stellen.
Kering kruiwerk	: goed; keerklampen onder de voeghouten.
Smearing kruiwerk	: voldoende;
Vang	: redelijk; vlaamse blokvang.
Vangbalk	: goed;
Ezel	: goed;
Hanggareel	: redelijk;
Vangstok	: redelijk; het verfwerk is redelijk.
Ophanging vangstok	: <u>matig</u> ; roestig en op elkaar ingesleten.
Vangketting	: <u>matig</u> ; roestig en diverse druiven ontbreken.
Bazaanstok	: redelijk; kort.
Zwichtstok	: redelijk; kort.
Zwichtketting	: <u>matig</u> ; roestig.

2

Achtkant

Boventafelement	: redelijk; golft met het achtkant mee. Moet opnieuw worden vastgezet en afgesteld met het achtkant.
Achtkantstijlen	: <u>matig</u> ; constructief zwak en zakken in de peulhouten weg.
Hondsoren	: redelijk;

18.06.01

- Korbelen : matig; veel korbelen zijn verzwakt door kepen en pengaten.
- Legeringsbalken : matig tot slecht; enkele zijn gebroken of verzwakt door kepen en pengaten.
- Sleutelbalken : matig; eigenlijk geen echte sleutelbalken toegepast maar stutten en klampen.
- Veldkruizen : redelijk tot matig; een gedeelte is erg aangetast door kleine houtworm. Deze houtworm is overigens niet actief.
- Bandstukken : redelijk;
- Ondertafelement : vervangen door peulhouten die vermolmen zijn en inklinken.
- Kisten : redelijk; de kist aan de noordwestzijde lekt in.
- Luiken : redelijk;
- Ramen : matig; enkele ramen zijn ingerot en zullen vervangen moeten worden.
- Kardoezen : redelijk;
- Duisplanken : redelijk; bij de west stellingdeur is een duisplank met klos ingerot.
- Achtkantbedekking : redelijk dubbel beschot.
- Schilderwerk achtkant : matig; oude teerlagen zijn niet goed schoongemaakt. Het moet opnieuw geteerd worden.

BEVINDINGEN ACHTKANT

Constructief is het achtkant slecht. Door de lichte afmetingen van de stijlen en legeringsbalken. Hierbij komt ook nog, dat de onderdelen van hergebruikt hout zijn, die verzwakt zijn door kepen, pengaten en sleuven. Tevens zijn veel toognagels vermolmd. Op bepaalde plaatsen is het achtkant verzakt, hierdoor ligt de kruivloer niet vlak meer.

- 2.1 Tussenachtkant : redelijk;
- Metselwerk : redelijk;
- Kozijnen : redelijk; zwamgroei bij het west-kozijn.
- Ramen : redelijk;
- Stellingdeuren : redelijk;
- Schilderwerk tussenachtkant : redelijk;

18.06.01

2.2 Gaande werken in het achtkant

2.2.1 Luizolder

Vloer	: vlonder wordt uitgebreid door zolder.
Trap	: goed;
Luibonkelaar	: redelijk; enkele kammen zijn iets ruim en vlezen.
Luiwiel	: goed; met uitzondering van enkele losse kammen. De kammen vlezen erg.
Luias	: goed; de smering is voldoende.
Luitouw	: redelijk;
Bediening luiwerk	: <u>matig</u> ; het touw is te kort.
Schietblok	: werkt niet optimaal doordat hij horizontaal in het hijsgat is bevestigd.
Spoorwiel	: <u>matig</u> ; al eens versterkt met en metalen hoepel. Het is aan te bevelen de ingerotte en vermolmde delen te vervangen.
Kammen, dammen en smering	: de meeste kammen zijn iets ruim en de meeste dammen zijn aangetast door kleine houtworm, de smering is voldoende.
Onderlager koningspil	: voor zover controleerbaar goed;
Donsbalk	: redelijk.
Opleggingen dons balk	: <u>matig</u> ; door verzwakte legeringsbalken.
Zwaaibalken	: redelijk;
Maalrondsel	: redelijk;
Staven en smering	: voldoende;
Maalspil	: redelijk;

2.2.2 Steenzolder

Staakijzers en tappen	: voor zover controleerbaar goed;
Rijnen	: voor zover controleerbaar goed;
Maalstenen	: controle vrijwillige molenaar.
Kuip met deksel	: goed;
Schuddebak	: goed;

18.06.01

Kaarbomen : goed;
Kaar : goed;
Ligtewerk algemeen : redelijk;
Steenkraan compleet : redelijk;
Takelblokken : niet aangetroffen;
Vloer : redelijk;
Legeringsbalken : erg zwak door kleine afmeting en de sleuven en gaten die erin zitten.
Trap : goed;

2.2.3 Maal- of Stellingzolder

Paard : redelijk; gestut op onderliggende vloeren door het breken van de legeringsbalken waaraan het paard is bevestigd.
Pasbalken met kussens : redelijk.
Taatspotten en smering : goed; vernieuwd.
Meelpijpen : redelijk;
Meelbakken : redelijk;
Regulateur : niet aanwezig.
Vloer : redelijk;
Legeringsbalken : slecht;

2.3 Pelwerken : niet aanwezig;

3 Staat

Lange spruitbalk : goed; vernieuwd.
Korte spruitbalk : redelijk.
Lange schoren : goed; verfwerk matig.
Korte schoren : goed; verfwerk matig.
Petten : goed;
Hangers : niet aangebracht;
Staatbalk : goed; verfwerk matig.

18.06.01

Kruirad : goed;
Kruikabel : redelijk; haak matig.
Bezetting : redelijk; haak matig.
Schilderwerk staart : matig;

4

Wiekenkruis

Askop : goed;
Roeden : goed;
Wiggen en keerklossen : redelijk; één wig iets ingerot.
Spitijzers : roestig
Wieksysteem : zelfzwichting met wind- en steekborden in de voorzomer
Heklatten : goed;
Kluften : goed;
Zoomlatten : redelijk;
Looplatten : redelijk;
Trekplanken : redelijk;
Zwichtkleppen : redelijk;
Ijzerwerk
zelfzwichting : redelijk; iets roestig.
Neuzen : wind- en steekborden in de voorzomers.
Bediening
zelfzwichting : matig; loopt zwaar en moet beter afgesteld worden.
Wind- en steekborden : goed;
Roedeketting : goed;
Bliksembeveiliging : voor zover controleerbaar goed;
Schilderwerk gevlucht : redelijk;

BEVINDINGEN ZELFZWICHTING

Voor een goed functioneren van de zelfzwichting is het aan te bevelen hier regelmatig mee te werken. Anders is het een kostbaar en onderhoud eisend wieksysteem. Hierbij komt ook nog het vele schilder- en houtwerk. Voor het smeren van de zelfzwichting is het aan te bevelen om olie te gebruiken in plaats van vet. Omdat in vet veel meer vuil en stof blijft hangen en het functioneren op den duur alleen maar minder wordt.

18.06.01

5

Stelling

Binnensluiting	: voor zover controleerbaar redelijk;
Buitensluiting	: redelijk; onderslagen gaan inrotten.
Schoren	: goed;
Schrankschoren	: goed;
Liggers	: slecht ; diverse liggers zijn ernstig ingerot. Enkele zijn al versterkt met baddingen.
Stellingplanken	: slecht ;
Baliestijlen	: <u>matig</u> tot slecht ;
Dekkers	: <u>matig</u> ;
Schroten	: <u>matig</u> ;
Regenkraag	: <u>matig</u> ;

BEVINDINGEN STELLING

Het is dringend aan te bevelen de stelling te restaureren. Hierbij zullen de liggers, delen en balie vervangen moeten worden, evenals de regenkraag. Het is aan te bevelen de nieuwe liggers aan de bovenzijde af te ronden zodat er geen water op blijft staan. Tevens is het raadzaam om tussen de kopse einden van de delen 2 cm. ruimte te laten. Zo kan het vuil makkelijker worden verwijderd en kunnen de kopse einden gemakkelijker geconserveerd worden. Wanneer men de baliedekkers gepotdekseld aanbrengt zullen de verbindingen minder snel gaan inrotten en de oren niet zo gauw afbreken.

Molenromp

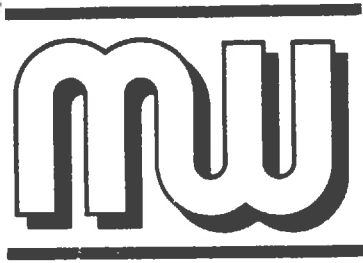
Metsel- en voegwerk	: op diverse plaatsen is voegwerk uitgevallen. Met name op de lisenen.
Gietijzeren ramen	: redelijk; plaatselijk iets roestig.
Kozijnen en deuren	: redelijk;
Voorraadzolder	: <u>matig</u> ; de balkkoppen zijn in de muur ingerot.
Trappen	: redelijk;
Begane grond	: <u>matig</u> ; de betonvloer is op diverse plaatsen gescheurd.

7

Diversen

<u>Molenterrein</u>	: redelijk;
<u>Bereikbaarheid</u>	: redelijk;

18.06.01

Veiligheid : matig;

Opmerking : het is aan te bevelen een restauratieplan voor de molen op te stellen. De Stichting de Groninger Molen kan u hierbij behulpzaam zijn

Voor een goed onderhoud aan de molen is het aan te bevelen regelmatig contact te hebben met de vrijwillig molenaar en hem een copie van dit rapport te sturen.

Aduard, 28 november 1996

tel. 050 - 4032301

J.L. Stamhuis, monumentenwachter